
§ 272

Diarienumr.: KS-2020/00656

Motion 26/2020: Psykisk ohälsa - Umeå Sveriges bästa folkhälsa 2020; Anna-Karin Sjölander (C)**Beslut****Kommunfullmäktige beslutar**

att anse *motion 26/2020 Psykisk ohälsa – Umeå Sveriges bästa folkhälsa 2020* besvarad utifrån individ- och familjenämndens och äldre- och vårdnämndens yttranden.

Reservation

Anna-Karin Sjölander (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag om bifall till motionen.

Ärendebeskrivning

I en motion väckt i kommunfullmäktige i september 2020 yrkar Anna-Karin Sjölander (C):

- att folkhälsorådets arbete intensifieras och prioriterar folkhälsoarbetet utifrån aktuellt nuläge.
- att samverkan mellan kommunal verksamhet och regionen utvecklas för att bygga en bred uppsökande verksamhet.
- att individ- och familjenämnden tillsammans med äldre- och vårdnämnden skyndsamt utreder möjligheten att tillskapa förebyggande insatser med hjälp av mänskliga möten för att aktivt förebygga den ökade psykiska ohälsan som präglar samhället.

Sammanfattning av motionen

Motionären föreslår att samverkan mellan kommunal verksamhet och regionen utvecklas för att främja arbetet med psykisk hälsa. Motionen belyser att psykisk ohälsa är ett växande problem i alla åldersgrupper och utbildningsgrupper. Umeå kommun behöver därför tillskapa lösningar som förebygger och förhindrar psykisk ohälsa och mänskligt lidande.

Motionen belyser vidare att enligt Försäkringskassans redovisning är det 48 procent av alla pågående sjukfall under första kvartalet 2019 som rörde psykisk ohälsa. En beräkning visar att kostnaden för sjukskrivning baserat på psykisk ohälsa uppgick till 30,8 miljarder kronor under 2018.

Sammanfattande synpunkter individ- och familjenämnden och äldrenämnden

Individ- och familjenämnden (IFN) anser att motionens andra och tredje att-sats ska anses vara besvarade.

Äldrenämnden (ÄN) anser motionen besvarad med reservation för att motionens första att-sats hänvisar till Folkhälsorådet som är nedlagt (2018).

Nämnderna tar därför inte upp den första att-satsen till beslut.

Psykisk hälsa, inkluderar ett brett perspektiv och Umeå kommun arbetar med frågan inom många olika verksamheter. Som exempel kan nämnas folkhälsoundersökningen, Jämlika liv 20 och UNGA 20. Jämlika liv 20 har presenterats både i KSHU och i Region Västerbottens instans för folkhälsofrågor, Nämnden för folkhälsa och primärvård.

Vidare arbetet med samverkan kring barn och unga psykisk hälsa är pågående genom HLT- samverkan som är etablerad i Umeå och hela Västerbottens län. Målet med HLT samverkan är att barn och unga 0–16 år ska få ett tidigt och samordnat stöd för att undvika mer omfattande svårigheter senare i livet. HLT symboliserar de tre grundläggande rättigheterna för barn: Hälsa (hälsocentral, sjukstuga, mödrabarnhälsovård), lärande (förskola, skola och elevhälsa) och trygghet (socialtjänst). Grunden till HLT-teamen är att verksamheterna med sina olika kompetenser arbetar tillsammans med barn och deras familjer på ett strukturerat sätt. Det finns idag ett 20 tal HLT-team i Umeå som samverkar strukturerat för barn och unga och deras familjer. Elevhälsan i Umeå kommun har vidare ett pågående arbete tillsammans med Region Västerbotten kring YAM (Youth Aware of Mental health) för åk 8 i Umeå. Det har varit pausat med anledning av pandemin, men kommer att återupptas under 2022 igen.

Arbete med en uppdaterad suicidhandlingsplan i Umeå kommun håller på att fastställas. Suicidpreventionen återfinns under, - Umeå kommuns program för säkerhet och trygghet, som anger inriktning och mål för kommunens säkerhets- och trygghetsarbete. Grad av fysisk aktivitet påverkar även invånares mentala mående, där en rad projekt och initiativ pågår för att främja förutsättningar för fysisk aktivitet i alla åldrar.

Arbete för psykisk hälsa, stresshantering, ökad fysisk aktivitet och åtgärder för att öka jämlikheten bland olika utsatta målgrupper, är ett led för att minska hälsoklyftorna i samhället.

Folkhälsofrågorna är numera kopplade till Umeå kommuns hållbarhetsutskott (KSHU) efter att Folkhälsorådet lades ner 2018. Ledamöter från Regionen Västerbotten adjungeras därmed till ärenden med folkhälsofokus för att säkerställa samarbetet mellan kommunen och regionen i dessa frågor. Därav kan även den första att-satsen anses vara besvarad.

Beslutsunderlag

Motionen

Individ- och familjenämndens yttrande

Äldrenämndens yttrande

Beredningsansvariga

Ann-Margrethe Iseklint, folkhälsostrateg

Hållbarhetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Robert Axebro (C) – bifall till motionen

Nils Seye Larsen (MP), Janet Ågren (S), Andreas Lundgren (S), Lena Riedl (M) och **Åsa Bäckström (V)** – bifall till tjänsteskrivelsens förslag att anse motionen besvarad.

Propositionsordning som godkänns

Ordföranden ställer bifall till tjänsteskrivelsens förslag mot bifall till motionen. Hållbarhetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag att anse motionen besvarad.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Kommunstyrelsen beslutar enligt hållbarhetsutskottets förslag (att anse motionen besvarad).

Kommunfullmäktiges beslutsordning

Följande yttrar sig: Anna-Karin Sjölander, Andreas Lundgren, Igor Hell, Ellen Ström, Carin Nilsson, Nils Seye Larsen, Anders Norqvist, Veronica Kerr, Peter Vigren och Christina Sjödin.

Yrkanden

Andreas Lundgren (S), Igor Hell (M), Ellen Ström (V), Nils Seye Larsen (MP), Anders Norqvist (L), Veronica Kerr (KD) och Peter Vigren (S) – Bifall till kommunstyrelsens förslag (anse motionen besvarad).

Anna-Karin Sjölander (C) och Christina Sjödin (SD) – Bifall till motionen.

Propositionsordning som godkänns

Bifall till kommunstyrelsens förslag (anse motionen besvarad) *mot* bifall till motionen. Ordföranden finner att kommunfullmäktige bifaller kommunstyrelsens förslag.

Reservation

Anna-Karin Sjölander (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag om bifall till motionen.

Beslutet ska skickas till

Anna-Karin Sjölander
Individ- och familjenämnden
Äldrenämnden
Övergripande planering